

Az ítéltábla a Fekete Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Hunyadfalvi Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt indított perében - melybe alperes pernyertessége előmozdítása érdekében a Gaálné dr. Kassai Zsuzsanna ügyvéd (fél címe 4.) által képviselt --- beavatkozott - a Veszprémi Törvényszék 2015. február 13. napján kelt 7.P.20.608/2013/41/I. számú részítéletével szemben, az alperes által 7.P.20.608/2013/45. sorszám alatt benyújtott fellebbezés és a felperes Pf.III.20.087/2015/3. Számú csatlakozó fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 320.000,- (háromszázhuszezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 600.000,- (hatszázezer) forint fellebbezési és 100.000,- (egyszázezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott részítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10 millió forintot és ennek 2005. október 3-tól a kifizetésig járó késedelmi kamatát, valamint 635.000.-Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes nemvagyoni kártérítés iránti keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 403.200.-Ft feljegyzett kereseti illetéket, valamint 25.082.-Ft szakértői díjat. Kimondta, hogy 100.800.-Ft illetéket az állam visel, megállapította, hogy a részítélet 2.500.000.-Ft erejéig a fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajtható.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes 2005. szeptember 30-án motorozás közben balesetet szenvedett, jobb bokája megsérült. Jelentős elmozdulással járó darabos Weber C típusú törését diagnosztizálták, majd a sérült bokáját aznap megműtötték. A műtétet követő harmadik napon a reggeli vizit során észlelték, hogy a felperes lábszára és a combja alsó harmadáig terjedő gázgangréna alakult ki, majd megállapították, hogy a lábszárán az összes izom elhalt, ezért magas combszintnél a jobb lábát amputálták.

A Veszprémi Törvényszék 3.P.20.838/2009/48. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik a felperes balesetéből eredő egészségkárosodása miatt. A Győri Ítéltábla Pf.I.20.324/2011/5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú közbenső ítéletet helybenhagyta.

Az ítéleti tényállás szerint a felperes általános iskolai végzettséggel rendelkezik, befejezte a szakmunkásképző iskolát, de szakmunkásvizsgát nem tett. A káreseményt megelőzően 8 órás munkaviszonyban dolgozott, kizárólag fizikai munkát végzett, emellett hétvégenként alkalmalszerűen kertészeti munkát vállalt, vízvezetékot szerelt. Aktív életet élt, szabadidejében barátaival hetente több alkalommal járt sportolni, karatézott és futballozott. Az "A" igazolt labdarúgója volt 1995-től 2005-ig. Rendszeresen járt biciklizni, kirándulni, széles baráti köre alakult ki, akikkel a sportoláson kívül szórakozni is eljárt. Menyasszonyával együtt élt a szülői házban, családalapítást terveztek és az édesanyja tulajdonában álló telken építkezni akart. Az amputáció után egy-másfél évvel a felperes párkapcsolata véget ért, az eljegyzést felbontották, ezt követően kb. 4 évig tartó párkapcsolatot létesített a felperes, azóta azonban egyedülálló. A korábban aktív közösségi életet élő, vidám természetű felperes zárkózottabb, ingerlékenyebb lett. Sportolási lehetőségei a kerékpározást leszámítva megszűntek, a felperes rokkant nyugdíjas, emellett jelenlegi munkahelyén 2008. május óta 4 órás munkaidőben végez fizikai állómunkát. Össz-szervezeti egészségkárosodása 67 %-os, pszichiátriai betegség, kóros állapot nem mutatható ki nála, azonban a káreseménnyel összefüggésben enyhe fokú pszichés zavarban szenved.

Az elsőfokú bíróság részítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy az alperesi ellátás során sérül a felperes testi és lelki egészséghez való joga, így a jelen perben alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (továbbiakban rPtk.) 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést követelhet. Az alperes kártérítési felelőssége az rPtk.339. § (1) és 355. § (1) bekezdése szerint kiterjed a károsult nemvagyoni kárának megtérítésére is.

Kifejtette, hogy a nemvagyoni kártérítés jogintézményének rendeltetése, hogy segítse a károsultat életviszonyainak, életvitelének a károsító esemény következtében megváltozott körülményekhez igazodó kialakításában, s egyidejűleg biztosítsa a nemvagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését, illetőleg más lehetőségek megteremtésével enyhítse azokat a tartós, vagy súlyos hátrányokat, amelyek a károkozás folytán a károsultat érték. A nemvagyoni kártérítés mértékének megállapításakor a bíróság elsősorban a személyiségi jog megsértésének súlyát, a következmények súlyosságát, a károsult felperes személyi körülményeit, a korábbi és a káresemény utáni életviszonyait, a felperesi igény körében feltárt egyéb releváns egyedi körülményeket, a konkrét individualizált, a felperes által elszenvedett immateriális sérelmet, s annak a felperesre gyakorolt hatását értékeli. Az egységes bírói gyakorlat szerint a nemvagyoni kártérítés összegének meghatározása során kiemelt jelentősége van az életkornak, a munkavégzési képesség elvesztésének, a családi-társadalmi kapcsolatokban bekövetkező akadályoztatottságnak, a fájdalmak jelentkezésének, a felmerülő fizikai nehézségeknek és az ebből adódó többletfeladatok személyiségre gyakorolt hatásainak és általában az immateriális sérelemnek, a károsult mindennapjaira gyakorolt hatásának. Az elsőfokú bíróság kiemelkedő súllyal volt figyelemmel, hogy a

felperes fiatalon, 26 évesen szenvedte el az egészségkárosodását. Réálsnak ítélte azt a felperesi állítást, hogy a csonk és a műteti heg felett a bőr időnként kisebesezik, érzékennyé válik.

A tanúvallomások és a beszerzett szakvélemény alapján bizonyítottnak ítélte, hogy a felperes rendszeresen jelentkező fizikai fájdalommal él, mozgásában, különösen a korábbi aktív, sportos életmódjához viszonyítottan erősen korlátozott. Végtagprotézissel képes járni, de nem teljesen sík talajon, lejtőn, lépcsőn, küszöbökben könnyen megbotlik, járása bizonytalan, gyakran elesik. Ugyan a szakértői vélemény nem igazolja, hogy a felperes önálló életvitelre, saját maga ellátására ne lenne képes, hogy hozzátartozói fizikai támogatására szorulna, azonban bizonyítást nyert, hogy a személygépjárművel, a tömegközlekedési eszközzel való helyváltoztatásban mások segítségére van utalva. Értékelte a bíróság a felperes pszichés egészségkárosodását is. Figyelembe vette, hogy a felperes egészségkárosodása a munkaképességét is befolyásolja, az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet szakvéleménye szerint a munkaképesség- csökkenésének mértéke össz-szervezeti szempontból 67 %-os. Alaptalannak ítélte ugyanakkor azt a felperesi hivatkozást, hogy a professzionális munkaképesség-csökkenése 100 %-os mértékű. A szakvélemény szerint ugyanis a felperes megváltozott munkaképességű személyeknek biztosított munkahelyen rehabilitációval foglalkoztatható, szellemi tevékenységet képzettségének megfelelően folytathat, illetve olyan fizikai, manuális munkát végezhet, mely nem igényel tartós állást, járást, elsősorban felső végtagjának használatát igényli. Igazolást nyert az is, hogy a felperes jelenleg is végez részmunkaidőben könnyű fizikai munkát. Utalt arra a törvényszék, hogy a munkaképesség-csökkenéssel összefüggésben a felperest ért egyéb hátrányokat, úgy, mint a magasabb jövedelmet biztosító külföldi és egyéb munkalehetőségek elvesztését a vagyoni kárigény körében lehetne értékelni.

Értékelte a törvényszék a felperesi egészségkárosodás életvitelre gyakorolt hatását, az életvitel gyökeres megváltozását, tartós elnehezülését, az aktív életmód elvesztését, a családi, baráti és párkapcsolati lehetőségek beszűkülését.

Rámutatott arra, hogy a nemvagyoni kártérítés összegének meghatározása során zsinórmértékül szolgálnak a bíróságok hasonló tényállású ügyben hozott eseti döntései, amelyek azonban a törvényszéket nem kötik. Ezek közül kiemelte a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.204/2004/3. számú ítéletét, a Pf.VI.21.664/2010. számú ítéletet, a Pf.VII.20.250/2010/3. számú részítéletet, a Pf.XVII.20.504/2013/4. számú ítéletet, a Legfelsőbb Bíróság Pf.VIII.25.546/1999/5. számú ítéletet, a Fővárosi Ítéltábla Pf.VI.20.439/2008/6. számú ítéletet, a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.663/2013/12. számú ítéletet, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.543/2008/3. számú ítéletet, továbbá a BH.1997. 127. számú eseti döntést. Ezen határozatok tényállását és az arra alapított döntéseket is értékelve úgy foglalt állást, hogy a korábban részletesen számba vett hátrányok kompenzálására a 2005-ös értékviszonyok alapulvételével 10.000.000.-Ft nemvagyoni kártérítés az alkalmas.

Az alperes fellebbezésében a részítélet megváltoztatását, a nemvagyoni kártérítés összegének 2.500.000.-Ft-ra való leszállítását kérte.

Vitatta azt a felperesi állítást, hogy a felperes a műtétet követően nemhogy a munkavégzésre nem képes, de még az önálló életre sincs lehetősége. Hangsúlyozta, hogy a felperes képes és

tud dolgozni, teljesen nem veszítette el munkaképességét, autót kíván vezetni és kerékpározni is szeretne. A tárgyaláson tett nyilatkozata szerint lakást kíván vásárolni, tehát maga is képesnek érzi magát önálló életvitel folytatására. Dolgozni szeretne, továbbtanulási terveinek akadályai nem az alperesi magatartásban, hanem a gazdaság által biztosított lehetőségekben, illetve egyéb külső körülményekben keresendők.

A felperes fiatal életkorú, lehetősége van tanulni, képeznie magát, nem szükségszerű, hogy magába zárkózzon és elzárja magát a külvilágtól. Mellette állnak családtagjai és barátai, a hangulatában, érzelmi világában, valamint családi és baráti kapcsolataiban beálló esetlegesen hátrányos változások - arra is figyelemmel, hogy a baleset óta már 10 év eltelt - nem róhatók fel az alperesnek, azok között okozati összefüggés nincs.

Az alperes nem osztotta a felperesnek az eljárás során példaként felhozott jogesetekkel kapcsolatos álláspontját, utalva arra, hogy azon ügyekben vagy a felperes állapota, vagy az életkörülményei eltérőek.

Az 1990. évi CXL. tv. 5. § (2) bekezdés c) pontjára hivatkozással kiemelte, hogy az alperes illetékmentes, csatolta az alperes ezzel kapcsolatos nyilatkozatát, erre tekintettel a feljegyzett illeték megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezés mellőzését kérte.

A felperes csatlakozó fellebbezésében a részítélet részbeni megváltoztatását, a nemvagyoni kártérítés összegének 12.500.000.-Ft-ra való felemelését kérte. Az elsőfokú bíróság által értékelt hátrányokkal kapcsolatosan kiemelte, hogy a felperes nem választhatja meg szabadon, hogy milyen munkát kíván végezni, és az alperes fellebbezésében foglaltakkal szemben álláspontja szerint nem lehet a felperes terhére értékelni, hogy maradt még jövőképe és rendkívüli erőfeszítései útján a jövőben esetleg önállóan is boldogulni próbál.

Hangsúlyozta, hogy az alperesi károkozás fiatalon, 26. születésnapját megelőzően érte. Az elsőfokú bíróság által értékelt bírói gyakorlat körében kiemelte, hogy a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.204/2004/3. számú ítélete kapcsán nem minősíthető lényeges eltérésnek a 6 év korkülönbség, hisz mindkét esetben a 20-as éveiben járó fiatalembert érte a maradandó egészségkárosodás. Utalt arra, hogy részben tévesen szerepel a Fővárosi Ítéltábla Pf.VI.21.664/2010. számú ítéletére való hivatkozás az elsőfokú ítéletben, ugyanis nem 3.000.000.-, hanem mindösszesen 8.000.000.-Ft összegű nemvagyoni kártérítés került megállapításra és megfizetésre, mert a pert megelőzően már az alperes 5.000.000.-Ft-ot teljesített.

A Fővárosi Ítéltábla Pf.VII.20.250/2010/3. számú ítélete tekintetében hangsúlyozta, hogy a kártérítés 2004. évi ár- és értékviszonyok alapján került megállapításra egy 55 éves károsult lábamputációja miatt. Az ügy 8.000.000.-Ft-os kártérítés megítélésével végződött, mert a Kúria a Fővárosi Ítéltábla határozatát ennyiben megváltoztatta.

A felperes álláspontja szerint a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.664/2013/12. számú ítélete jelen ügyben nem vehető figyelembe, mert az a károkozásakor 55 éves károsulttal kapcsolatos, másrészt az egészségkárosodásának százalékos mértéke csak 30 %-os.

A fentiekben túl kérte figyelembe venni a Kúria Pfv.III.20.865/2011/4. számú ítéletét, melyben 2004-es ár- és értékviszonyok alapján 13.000.000.-Ft és kamatai került megítélésre, aki ugyan nemcsak a bal lábát veszítette el, hanem a bal kezét is, de a baleset idején már elmúlt 40 éves és a balesetet megelőzően is volt már 67 %-os munkaképesség-csökkenése.

Hivatkozott arra, hogy a Baranya Megyei Bíróság 11.P.20.565/2008/56. sorszámú ítéletével a károkozó önkéntes 1.500.000.-Ft összegű teljesítésére figyelemmel további 12.500.000.-Ft összegű nemvagyoni kártérítést ítélt meg a károsult javára 2008-as ár- és értékviszonyok alapján. A károsult a felperesnél jóval idősebb volt, a felpereshez hasonlóan a jobb lábát veszítette el.

Hivatkozott továbbá a törvényszék által is értékelt BH.1997.127. számú jogesetre.

A kifejtettekre tekintettel a részletezett bírói gyakorlat alapján tehát a csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítés összegének felemelését kérte, míg fellebbezési ellenkérelme az alperes által támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyására irányult.

Az alperes fellebbezése, illetve a felperes csatlakozó fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az ítéletábra mindenekelőtt kiemeli, hogy jelen perben a kártérítés jogalapját illetően jogerős közbenső ítélet áll a bíróság rendelkezésére, így az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárás tárgya a nemvagyoni kártérítés összegszerűségének meghatározása volt.

A megfellebbezett rendelkezések felülvizsgálata során az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezéseknek megfelelően határozta meg a bizonyítandó tényeket, telepítette a bizonyítási terhet, alkalmazta a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit, és minderről előzetesen helytállóan tájékoztatta a feleket. A szükséges bizonyítási eljárás lefolytatása útján szerzett peradatokat okszerűen értékelte, logikai ellentmondástól mentesen helyes tényállást állapított meg, arra alapítva a mérlegelése során számos eseti döntést figyelembe véve helyes döntést hozott, melynek indokaival az ítéletábra maradéktalanul egyetértett.

Az ítéletábra az elsőfokú ítélet indokolásával összhangban rámutat arra, hogy a felperes munkaképesség-csökkenése össz-szervezeti szempontból 67 %-os, bizonyos feltételek mellett rehabilitációval foglalkoztatható és az önálló életvitelre, saját maga ellátására képes. Az alperesi fellebbezésben foglaltakkal szemben a törvényszék tehát nem adott helyt az ezzel ellentétes felperesi hivatkozásnak.

Téves, iratellenes az az alperesi hivatkozás, hogy a felperes családi, baráti és párkapcsolati lehetőségeinek beszűkülése nem áll ok-okozati összefüggésben a felperes egészségkárosodásával. A peradatok alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a felperes egészségkárosodása révén életminőségének, munkaképességének gyökeres megváltozását, lelki egyensúlyának elvesztését és ezzel együtt kapcsolatai elnehezülését kénytelen elszenvedni.

Az ítéletábra osztotta a felperes - alperesi fellebbezésben foglaltak kapcsán kifejtett - álláspontját, miszerint a felperes szülők nélküli boldogulás, egy külön családi fészek megteremtése iránti távlati jövőképe fizikai és pszichés állapotához illeszkedik, a nemvagyoni kártérítés összegének mérlegeléssel való megállapítása során nem róható a felperes terhére.

A törvényszék a nemvagyoni kártérítés jogintézmény rendeltetését, jogi sajátosságait, a kártérítés összegének megállapítása során figyelembe veendő releváns körülményeket megfelelően értékelte. Ítélezése alapjául a személyiségi jogsértés által okozott hátrány, érdeksérelem, életminőségben bekövetkezett csökkenés szolgált. Megfelelően értékelte a személyhez fűződő jogok megsértésének súlyát, a következmények súlyosságát, a károsult személyi körülményeit, a korábbi és a káresemény utáni életviszonyait.

A törvényszék ekörben tekintettel volt a felperest az esettel összefüggésben ért, igazságügyi pszichiáter szakértő szakvéleményével alátámasztott pszichés egészségkárosodásra, munkaképességének negatív irányú megváltozására, továbbá életvitelét ért hátrányokra. A felperes csatlakozó fellebbezésében a nemvagyoni kár ténybeli alapjai körében új - a törvényszék által megfelelően nem értékelt - körülményt nem jelölt meg. Az általa előadott körülmények mindegyikét figyelembe vette a törvényszék a nemvagyoni kártérítés mértékének meghatározásakor.

A nemvagyoni hátrányok kompenzálására szolgáló kártérítési összeg meghatározása során az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a felperes által csatolt eseti döntésekben megjelenő ítélkezési gyakorlatra is, ugyanakkor a kár mértékének meghatározásakor az adott ügy egyedi körülményeit az adott károsultra vonatkozóan egyéniesítve értékelte.

Az elsőfokú bíróság számos, jelen tényállással összevethető eseti döntést számba vett, megvizsgált, amelyek egyfajta zsinórmértékül szolgáltak a rendelkezésre álló egyéb peradatok mellett a nemvagyoni kártérítés mértékének meghatározásában.

Helytállóan hivatkozott a felperes a csatlakozó fellebbezésében arra, hogy a törvényszék a Fővárosi Ítéltábla Pf.VI.21.664/2010/5. számú ítéletének értékelése során figyelmen kívül hagyta, hogy a károsultnak a megítélt hárommillió forint nem vagyoni kártérítésen túl az alperes peren kívül már ötmillió forintot megfizetett. Ugyancsak helyes a felperesnek a Fővárosi Ítéltábla Pf.VII.20.250/2010/3. számú döntésével kapcsolatos azon észrevétele, hogy a nem vagyoni kártérítés összege végül nem 6 millió forintban, hanem a Kúria Pfv.III.22.149/2010/12. számú ítélete nyomán 8 millió forintban került meghatározásra.

A fenti kiegészítéssel együtt értékelendő eseti döntések mellett is megállapítható, hogy a törvényszék a tényállások közti hasonlóságokat és különbségeket figyelembe véve, a perbeli eset sajátosságaihoz igazodó körültekintő egyediesítéssel határozta meg - a károkozaskori ár- és értékviszonyok szerint - a nemvagyoni kártérítés mértékét, mely az alperesi fellebbezésben írtakkal szemben egyáltalán nem eltúlzott, de szükséges és egyben elégséges a személyhez fűződő jogok megsértésével okozott hátrányok kiküszöböléséhez. Erre tekintettel a felperes javára megállapított nemvagyoni kártérítési összeg az elszenvedett joghátrányok jellegéhez és súlyához, következményeik súlyosságához igazodó.

A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a nemvagyoni kártérítés összegét érintő felperesi csatlakozó fellebbezési és alperesi fellebbezési kérelmet megalapozatlannak ítélte.

Az alperes fellebbezésében személyes illetékmentességére hivatkozással alaptalanul kifogásolta az elsőfokú részítélet illetékfizetésre kötelező rendelkezését is.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint ugyan a költségvetési szerv személyes illetékmentes, ugyanezen § (2) bekezdése a költségkedvezményhez való jogosultság további feltételeként azonban megköveteli, hogy az eljárás megindítását megelőző adóévben folytatott vállalkozási

tevékenységből származó eredmény után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettség ne keletkezzen. E feltétel fennállásáról a (3) bekezdés szerint nyilatkozni kell. Az alperes ezen nyilatkozat előterjesztését az elsőfokú eljárásban elmulasztotta, azt csupán a részítélet elleni fellebbezésével egyidejűleg csatolta. Az ítélet tábla utal arra, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban is jogi képviselő igénybevételevel járt el, a Pp. 7. § (2) bekezdése szerint tehát a törvényszéknek nem állt fenn tájékoztatási kötelezettsége az Itv. szerinti további feltétel fennállásának igazolásául szolgáló okirat csatolására vonatkozóan. Az alperes az elmulasztott nyilatkozatra tekintettel az elsőfokú eljárásban személyes illetékmentességre nem volt jogosult, így a törvényszék megalapozottan marasztalta őt az elsőfokú perköltség körében a feljegyzett illeték megfizetésére is kiterjedően.

A fentiekre figyelemmel az ítélet tábla így a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú részítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta, az eredménytelenül fellebbező feleket pedig a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült költségek viselésére. Ennek keretében a másodfokú eljárásban való pernyertesség-pervesztesség arányának és a 32/2003. (VII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá az (5) bekezdés rendelkezéseinek figyelembe vételével kötelezte az alperest az Áfá-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes részére való megfizetésére.

A felperes teljes személyes költségmentességére, továbbá az alperes másodfokú eljárásban fennálló személyes illetékmentességére figyelemmel az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja alapján feljegyzett fellebbezési és az Itv. 46. § (4) bekezdése alapján megállapított csatlakozó fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a, továbbá az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja és 4. § (1) bekezdése szerint a Magyar Állam viseli.

Győr, 2015. november 4. napján

dr. Világi Erzsébet sk. dr. Maurer Ádám sk.
a tanács elnöke előadó bíró

dr. Havasiné dr. Orbán Mária
az aláírásban akadályozott bíró
helyett is
Dr. Világi Erzsébet sk. a tanács
elnöke